

Toetatava tegevuse „Eesti keele õpet toetatavad tegevused ja kodanikuõpe“ tegevuskava perioodil 01.01 – 31.12.2023

1. Tegevuste kirjeldus

Toetatava tegevuse eesmärk on eesti keele oskuse, Eesti riigi ja eesti kultuuriruumiga sideme suurendamine ning eesti keele oskuse ja ühiskonnas toimetuleku konkurentsivõime parandamine. Toetatava tegevuse sihtgrupiks on eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed, uussisserändajad, tagasipöördunud ja Eesti kodanikud. Tegevuste koordineerimise, sh arendamise ja pakkumise korraldamisega tegeleb 4 valdkonnajuhti ning hangete läbipaistva ja erapooletu hindamise tagamiseks kaasatakse hangete hindamisprotsessi väliseid eksperte.

Alategevus 3.4.4.1 Keeleõppe omandamisele suunatud keele praktiseerimise keskkonna ja selle toetavate lahenduste arendamine ja pakkumine

Toetatava tegevuse raames osutatakse sihtrühmale keele praktiseerimist toetavaid tegevusi selleks sobivas keskkonnas. Näiteks erineva keeletasemega osalejatele pakutakse võimalust osaleda eesti keele kohvikutes. Eesti keele kohvikud on eesti keele iseseisva õppe toe ja praktika võimalus neile, kes tahavad eesti keeles rääkida – täiendada sõnavara, harjutada iseseisvat õpet ning suhelda koos kaaslastega vabamas õhkkonnas igapäevastel teemadel.

Vähemalt B1 keeletasemega osalejatele pakutakse võimalust osaleda keele praktiseerimiseks keeleklubides. Klubi on mõeldud eelkõige neile, kes juba oskavad eesti keelt, kuid kes vajavad veel julgustust ja tunnustust, et spontaanselt ja vabalt eesti keeles rääkida. Klubid pakuvad võimalust eesti keeles suhelda, meeldivalt aega veeta ja ennast harida. Võrreldes klassikalise keeletunniga on klubi kohtumised rikastatud suhtlemisolukordade ja mitteformaalse õppe elementidega, näiteks muuhulgas kohtumised klubi külalistega (sh eesti keelt emakeelena rääkijatega) ja harivate õppekäikudega. Keele- ja kultuuriklubi peamine siht on arendada ja säilitada eesti keele oskust.

2023. aasta I pooles valmistatakse ette hankedokumendid ja korraldatakse keelekohvikute ning keeleklubide läbiviimiseks riigihanked. Tegevustega alustatakse orienteeruvalt sügisel. Vajadusel korraldatakse keelekohvikute läbiviijatele ja keeleklubide eestvedajatele koolitused. Toetatavate tegevuste arendamist ja pakkumist koordineerib keeleõpet toetavate tegevuste valdkonnajuht ning hangete läbipaistva ja erapooletu hindamise tagamiseks kaasatakse hangete hindamisprotsessi väliseid eksperte.

Alategevus 3.4.4.2 Vabatahtlikke kaasavate ning keeleõpet toetavate tegevuste arendamine ja pakkumine, sealhulgas keelesõbra programmi laiendamine. Selleks juhendi ja muude toetavate materjalide loomine ning nõustamissüsteemi käivitamine programmis osalevatele üksikisikutele ja organisatsioonidele.

Antud tegevuse kaudu jõustatakse ja laiendatakse vabatahtlikke kaasavaid ja keeleõpet toetavaid tegevusi. Toetatavate tegevuste arendamist ja pakkumist koordineerib partnerlussuhete valdkonnajuht.

Kaardistatakse ja analüüsitakse hetkeolukord:

Keelesõbra programmi 2023.aasta tegevuste lõppedes viiakse maikuu teises pooles läbi tagasisideküsitlus nii programmis osalenud mentorite kui keeleõppijate hulgas. Küsitluse eesmärgiks on programmi selle aasta analüüs ning programmi analüüs tervikuna, millele tuginedes jätkata programmi arendamist tõhustamise eesmärgil. Eraldi analüüsitakse hooaega programmi ellu viinud meeskonnaga.

Analüüsi teostamiseks kaasatakse hankevormis partner, kelle abil koondatakse innovatiivseid ning hästitoimivaid siseriiklikke ja rahvusvahelisi praktikaid planeerimaks edasisi tegevusi.

Algavad Keelesõbra programmi laiendamise ettevalmistused, sh programmi süsteemsemaks mudeldamise eesmärgil. Selleks leitakse II poolaastal väline partner, kelle abil luuakse mudeldamise käigus juhendmaterjalid tutvustamiseks programmi juurutamise põhitõdesid, rakendamaks neid erinevates organisatsioonides, kollektiivides, aga ka üksikisikute kaasamiseks vabatahtlikena. Organisatsioonidele programmi tutvustamiseks korraldatakse IV kvartalis vastavasisulist teavitustegevust ja tutvustavaid seminare.

Uute vabatahtlike kaasamiseks korraldatakse kaasamiseminare, tutvustamiseks võimalusi sihtasutuse tegevusesse, sh Keelesõbra programmi panustada.

Olemasolevatele aktiivsetele vabatahtlikele võimaldatakse tutvumist parimate praktikatega kui ka osalemist vabatahtliku tegevuse arendamises, neid jõustades ja motiveerides ning koolitades.

Analüüsitakse keeleõpet toetava formaadi Keelerulett laiendamise võimalusi, eesmärgiga selle formaadi kui vabatahtlike kaasamise vormi levitamiseks töökollektiividesse, kogukonnakeskustesse.

Alategevus 3.4.4.3 Haridusprogrammide, sealhulgas lihtsas eesti keeles, loomine kultuuri- ja spordiasutustes

2023.aastal toimuvad ettevalmistused erinevate haridusprogrammide pakkumiseks täiskasvanutele, sh uudsete ideede ja lahenduste leidmine. I poolaastal toimuvad kohtumised, kaasamisüritused kultuuriasutustega kogumaks ideid haridusprogrammide loomiseks ja tutvumaks juba olemasolevate programmidega mida sihtgrupile pakkuda. 2023. a III kvartalis valmistatakse ette riigihange haridusprogrammide loojate leidmiseks ning pakkumiseks täiskasvanutele. Jooksva aasta fookuses on eelkõige koostöö muuseumitega ning algab täiskasvanutele ühiskonda, ajalugu, keelt ja kultuuri jms tutvustavate haridusprogrammide pakkumine.

Alategevus 3.4.4.4 Erinevate kultuuri- ja vaba aja tegevuste pakkumine eesti keele õppe toetamiseks ning praktiseerimiseks

Antud tegevus hõlmab eesti keele õppe toetamiseks ja praktiseerimiseks etendusasutuste, muuseumide ja näituste külastamist, ekskursioone ja väljasõite eestikeelse juhendajaga, liikumist looduses, osalemist kultuuriüritustel, töötubasid, arutelusid jms. Eesti kultuuriruumiga tutvumiseks korraldatakse täiskasvanutele õppekäike ja kohtumisi, kus osalejad saavad tegevuste käigus praktiseerida eesti keelt ning julgustust ja tuge keelebarjääridest vabanemiseks ning suhtlemisraskuste ületamiseks. Lisaks planeeritakse Eesti kultuuriruumiga tutvumiseks kultuuriprogrammide pakkumist, mis on süsteemne tegevuste sari, mis toetab nii Eesti kultuuriruumiga tutvumist kui ka kultuuriruumiga sideme suurendamist ning eesti keele praktiseerimist. Läbi tegevuste ning aktiivse keele praktiseerimise saavad osalejad julgustust ja tuge keelebarjääridest vabanemiseks ning suhtlemisraskuste ületamiseks. Kultuuri tundmise õppekäikude ja kohtumiste abil toetatakse kultuuridevahelist dialoogi, mille kaudu omandatakse teadmisi teistest kultuuridest ja inimeste

käitumisest, empaatiat teiste inimeste suhtes, arendatakse eneseteadlikkust enda tugevustest ja nõrkustest.

2023. I poolaastal kogutakse ideid, planeeritakse tegevused (sh vajadusel teavitustegevused) ja ajakava, valmistatakse ette ja viiakse läbi hanked õppekäikude, kohtumiste, kultuuriprogrammi jt tegevuste korraldajate leidmiseks. Tegevuste pakkumisega alustatakse 2023.a III-IV kvartalis.

Alategevus 3.4.4.5 Täiskasvanute koostöö- ja keelelaagrite käivitamine jm keeleõpet ja eesti keele kasutamist toetavad tegevused

Pikemaks keelekeskkonnas viibimiseks ja keele praktiseerimiseks korraldatakse täiskasvanud õppijatele erineva sisuga keelelaagreid. Laager võimaldab keelepraktikat keelekeskkonnas ja julgustab suhtlema eesti keeles. Eesti keele, kultuuri ja meele laagrid võimaldavad saada organiseeritud keeleõpet, tutvuda Eestimaa ja selle kultuuriga väljaspool igapäevast elu- ja tööpiirkonda ning osaleda erinevates ühistegevustes. Keelelaager toimub kohas, kus peamiseks suhtluskeeleks elanike enamuse jaoks on eesti keel, mis aitab tekitada erinevate Eestis elavate kogukondade vahelist suhtlust ja tundma õppimist. See aitab vabaneda eelarvamustest ning soodustab sidusama ühiskonna teket.

2023.a viiakse läbi neli keelelaagrit. Esimesel poolaastal töötakse välja tegevuse sisu ja kirjeldatakse läbiviimise metoodika. Laagrite läbiviimiseks korraldatakse riigihange korraldajate leidmiseks ning laagrid toimuvad II poolaastal. Laagrite toimumise järgselt toimub tegevuste analüüs planeerimaks edasisi parendustegevusi.

Alategevus 3.4.4.6 Eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele riigikaitse- ja kodanikuõppe pakkumine, et tõsta nende teadlikkust Eesti riigist ja Euroopa Liidust.

Jooksva aastal seatakse fookus eelkõige ettevalmistavatele tegevustele sh koondatakse valdkondlike ekspertide võrgustik, viiakse läbi uuring, valmistatakse ette süsteemne ja eesmärgistatud tegevuskava ja alustatakse tegevuste ettevalmistuste ning läbiviimisega, tõstmaks sihtrühma teadlikkust Eesti riigist ja Euroopa liidust ning suurendamaks usaldust riigiinstitutsioonide vastu.

3.4.4.6.1 Eesti kodakondsuse taotlemist toetavate lahenduste arendamine, sealhulgas materjalide loomine, nende levitamine ja väljatöötamine teadmiste omandamiseks kodanikuks olemisest.

Antud tegevuse raames planeeritakse korraldada uuring saamaks sisendit edasisteks arendustegevusteks. Esimeses etapis valmistatakse Integratsiooni Sihtasutuse poolt ette uuringu lähteülesanne, kus täpsustatakse uuringu sihtrühm, uuringuülesanded, -eesmärgid jms. III kvartalis korraldatakse hange uuringu läbiviija leidmiseks, kes kaardistaks kodakondsuse taotlemist toetavate lahenduste koondvaate, selgitaks välja sihtrühma vajadused ja ootused jms ning saadud sisendi põhjal teeks ettepanekuid tegevuste planeerimiseks. Koguneva info põhjal planeeritakse edasised arendustegevused kodakondsuse taotlemist toetavate lahenduste ja vajalike materjalide loomiseks, levitamiseks ning kodanikuks olemise teadmiste omandamise toetamiseks.

3.4.4.6.2 Riigikaitse ja kodanikuhariduse teemaliste koostöötegevuste korraldamine eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele ning 3.4.4.6.3 Riigikaitse ja kodanikuhariduse teemaliste koolituste korraldamine noorteorganisatsioonide ja -ühenduste juhtidele ning aktivistidele raames toimub tegevuste ettevalmistamine, sh koondatakse ja kaasatakse valdkondlike ekspertide võrgustik, kelle toel kujundada ajakohaseid tegevusi tõstmaks sihtrühma teadlikkust ning samuti algab II poolaastal koostöötegevuste ja koolituste korraldamise ettevalmistamine (sh näiteks riigihangete koostamine tegevuste loomiseks ja läbiviimisega

alustamine). Lisaks toimuvad II poolaastal kaasamisseminarid kogumaks sisendit edasiste tegevuste planeerimiseks ning sihtrühma aktiveerimiseks.

Tabel 1. Tegevuste ajakava

Tegevus	Tegevuse üldajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev tegevuskava perioodil	Tegevuse eest vastutaja
3.4.4.1 Keeleõppe omandamisele suunatud keele praktiseerimise keskkonna ja selle toetavate lahenduste arendamine ja pakkumine	01.01.2023-31.12.2029	15.03-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
Hanke ettevalmistamine, läbiviimine ja teenuse pakkumine keelekohvikute ja keeleklubide läbiviimiseks ning metoodikat tutvustavad ja kohvikute, klubide läbiviimist toetavad koolitused	01.01.2023-31.12.2029	15.03-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
3.4.4.2 Vabatahtlikke kaasavate ning keeleõpet toetavate tegevuste arendamine ja pakkumine	01.01.2023-31.12.2029	15.03.2023-31.12.2023	Elluviija, välised partnerid
Olemasoleva Keelesõbra programmi analüüs, innovatiivsete praktikate kaardistus	01.01.2023-31.12.2029	1.05.2023-31.10.2023	Elluviija, välised partnerid
Kaasamisseminarid (vabatahtlikud, organisatsioonid)	01.01.2023-31.12.2029	1.06.2023-31.12.2023	Elluviija, välised partnerid
Teavitustegevus, seminarid organisatsioonidele	01.01.2023-31.12.2029	1.10.2023-31.12.2023	Elluviija
Keelesõbra programmi mudeldamine, juhendmaterjalide loomine	01.01.2023-31.10.2029	1.09.2023-31.12.2023	Elluviija, välised partnerid
Keeleruleti formaadi mudeldamine, juhendmaterjalide loomine	01.01.2023-31.10.2029	1.09.2023-31.12.2023	Elluviija, välised partnerid
3.4.4.3 Haridusprogrammide, sealhulgas lihtsas eestikeeles, loomine kultuuri- ja spordiasutustes.	01.01.2023-31.10.2029	15.03.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
Kohtumised, kaasamisüritused kultuuriasutustele sisendi koondamiseks	01.01.2023-31.10.2029	30.04.2023-31.12.2023	Elluviija
Hanke ettevalmistamine, elluviimine, teenuse pakkumisega alustamine	01.01.2023-31.10.2029	30.05.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
3.4.4.4. Erinevate kultuuri- ja vaba aja tegevuste pakkumine sihtrühmale eesti keele õppe toetamiseks ning praktiseerimiseks	01.01.2023-31.12.2029	15.04.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
Hangete ettevalmistamine, läbiviimine, teenuse pakkumine erinevate sündmuste, õppekäikude jm kultuuriruumi tutvumisega ja keeleõpet toetavad tegevused ning sellega seotud teavitustegevuse elluviimine	01.01.2023-31.10.2029	15.04.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
3.4.4.5 Täiskasvanute koostöö- ja keelelaagrite	01.01.2023-31.10.2029	01.04.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)

käivitamine jm keeleõpet ja eesti keele kasutamist toetavad tegevused			
Keelelaagrite tegevuste sisu ja läbiviimise metoodika väljatöötamine, hanke ettevalmistamine ja läbiviimine ning keelelaagrite (4 tk) elluviimine	01.01.2023-31.10.2029	01.04.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner(id)
3.4.4.6 Eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele riigikaitse ja kodanikuõppe pakkumine, et tõsta nende teadlikkust Eesti riigist ja Euroopa Liidust.	01.01.2023-31.10.2029	15.03.2023-31.12.2023	Elluviija, välised partner(id)
3.4.4.6.1 Eesti kodakondsuse taotlemist toetavate lahenduste arendamine, sealhulgas materjalide loomine, nende levitamine ja väljatöötamine teadmiste omandamiseks kodanikuks olemisest.	01.01.2023-31.10.2029	15.05.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner
Arendustegevuste kavandamiseks uuringu ettevalmistamine ja läbiviimine	01.01.2023-31.10.2024	15.05.2023-31.12.2023	Elluviija, hankepartner
3.4.4.6.2 Riigikaitse ja kodanikuhariduse teemaliste koostöötegevuste korraldamine eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele	01.01.2023-31.10.2029	01.05.2023-31.12.2023	Elluviija, partner
Võrgustikupartnerite koondamine, aktiveerimine, kaasamisseminarid	01.01.2023-31.10.2029	01.05.2023-31.12.2023	Elluviija
Koostöötegevuste sisendi koondamine, hanke ettevalmistamine, läbiviimine	01.01.2023-31.10.2029	01.07.2023-31.12.2023	Elluviija, partner
3.4.4.6.3 Riigikaitse ja kodanikuhariduse teemaliste koolituste korraldamine noorteorganisatsioonide ja ühenduste juhtidele ning aktivistidele.	01.01.2023-31.10.2029	01.09.2023-31.12.2023	Elluviija
Koolitustegevuste planeerimine, ettevalmistavad tegevused hanke elluviimiseks	01.01.2023-31.10.2029	01.09.2023-31.12.2023	Elluviija

Tabel 2. Tegevustega seotud näitajad

Indikaator	Indikaatori nimetus ja mõõtühik	Sihttase tegevuskava aastal (2023)	Vahesihttase (2024)	Sihttase (2029)	Selgitus
Väljundnäitaja	Lõimumisvaldkonna keeleõpet toetavates tegevustes osalejate arv. Mõõtühik: osaluskord	850	1000	6200	Vahesihttaseme andmed esitatakse 2025.a alguses, 2023.a alustatakse sihttaseme andmete kogumist. Näitajaga mõõdetakse lõimumisvaldkonna keeleõpet

					toetavates tegevustes osalejate osaluskordi kumulatiivselt.
Tulemusnäitaja	Lõimumisvaldkonna keeleõpet toetavate tegevuste läbinute arv. Mõõtühik: osaluskord	638	Ei kohaldu	4960	Mõõdetakse lõimumisvaldkonna keeleõpet toetavad tegevused läbinud osalejate osaluskordi kumulatiivselt; 2023.a alustatakse sihttasemega seotud andmete kogumisega.
Väljundnäitaja	Riigikaitse ja kodanikuhariduse teemalistes koostöötegevustes osalejate arv. Mõõtühik: osaleja	0	300	1000	Vahesihhtaseme andmed esitatakse 2025.a alguses, 2023.a alustatakse sihttaseme andmete kogumist. Näitajaga mõõdetakse riigikaitse ja kodanikuhariduse teemalistes koostöötegevustes osalejate arvu.
Tulemusnäitaja	Koolituse(d) läbinute hinnang eesti keele oskuse ja konkurentsivõime paranemisele ühiskonnas. Mõõtühik: protsent	75 %	Ei kohaldu	75%	Näitajaga mõõdetakse osalejate rahulolu enda eesti keele oskuse ja konkurentsivõime paranemisega ühiskonnas, 2023.a alustatakse sihttasemega seotud andmete kogumisega.

